Vă prezentăm ANTRENORII ŞI FOTBALIŞTII EMERIŢI

Iosif PETSCHOVSCHI

Strada 9 Mai din Arad se opreşte-n malul Mureşului. Aici, parcă la hotarul dintre lume şi visare, stă Petschovschi. Mă opresc în faţa casei lui. În spate, am oraşul, cu forfota şi zarva lui cotidiană, în faţă, dumbrava minunată a „rîului cu apă lină". Începe să mă frămînte întrebarea : O fi acasă ?...

Nu e ! Dar apare-ntr-o clipă ! E pe malul Mureşului (Cum am putut să uit că la Snagov, cu ani în urmă, în toiul verii, era cel mai pasionat pescar ?...)

Uşa casei lui „Peci" se deschide primitoare.

Ne aşezăm la poveşti. De pe masă ne îmbie piersici rumene. Vin şi cafelele. Atmosferă caldă, familiară.

Petschovschi : **„Ei, vasăzică, lumea nu m-a uitat de tot...** Şi, după o pauză : **Dar, ştii că-ţi merge bine motorul !"...**

— ? ! !..

— Ţi l-am auzit de la Mureş..

(Cum am putut să uit că Petschovschi e un virtuos al motoarelor, că i-au plăcut toată viaţa şi că le cunoaşte la fel cum cunoştea secretele celor mai neverosimile traiectorii de balon !).

Eu : „Nu te-a uitat lumea Peci ! Nu ne lasă jucătorii de azi (aici încerc o glumă...) să te uităm pe tine .."

Peci e flatat. Zîmbeşte a dojană, dar îngăduitor : **„Sînt de-acum bunic, nu uita. Băiatul meu are un copil.."**

Petschovschi de azi ! Are 45 de ani, părul lui blond e acum cărunt. Dar ochii-i sînt tineri ; verbul nervos şi plin de inflexiuni, ca un dribling în fracţiunea de secundă dinaintea golului sau ca o fentă fină ; gesturile-i păstrează vioiciunea tinărului cu tichiuţă roşie care, cu ani în urmă, într-un meci pe zăpada stadionului Republicii, cucerea Bucureştiul.

Petschovschi de azi... Dimineaţa stă între maşini şi motoare, după amiază joacă fotbal cu copiii pe pajiştea din faţa casei, pescuieşte sau — mai rar, de-acum — cedează rugăminţilor portarilor de la U.T.A. : **„Nea Peci, vino după masă să ne mai tragi la poartă..."**

Dar Petschovschi de ieri ?

Povestea lui Petschovschi de ieri, începe din ziua cînd pe cîmpul cartierului Iosefin din Timişoara a venit cineva care l-a chemat la antrenamentul echipei „Chinezul". Copilul firav avea 13 ani. Antrenorul austriac Vanna l-a pus la încercare : **„Hai să jucăm mingea cu capul !".** 1—2—3—4... 51—52... 75—76—77... 105—106—107.. pînă cînd Vanna a obosit, a lăsat mingea să cadă şi a zis, mai mult ca pentru sine : **„Ai să fii un mare jucător..."**

...Petschovschi s-a încălzit. Povestea carierei lui fotbalistice lasă-n urmă dîrele creionului meu ca apa rîului de munte bolovanii pe care-i tîrăşte un timp, dar care nu se pot ţine, pînă la urmă, de curent..

De aceea, reportajul meu se mărgineşte la cîteva momente care încearcă doar să schiţeze viaţa primului maestru emerit la fotbal din ţara noastră, rămînînd ca alţii, şi-n alte cadre, s-o epuizeze (colegul Ioan Chirilă i-a consacrat un întreg capitol de carte şi, după ce l-a încheiat, îmi spunea că e nemulţumit, că ar mai fi fost atîtea de spus...).

La 13 ani, în echipa de pitici a „Chinezului" din Timişoara.

Apoi, fireşte, la juniori.

La 16 ani în prima echipă ! Debutul, contra Aurului din Brad, într-un meci de categoria B.

La 19 ani, debut în categoria A. la Timişoara, în meciul CAMT—Rapid Bucureşti (Petrică Rădulescu, Vintilă, Răşinaru, Baratki, Auer, Bogdan...); scor 4—0 pentru timişoreni.

În al doilea meci, contra Ripensiei, 1—1.

Joacă apoi la Oradea, la C.A.O., apoi la Ferar din Cluj şi în fine, la U.T.A., unde face cu Băcuţ o mare linie de mijlocaşi. De acum, începe epoca cea mare a lui Petschovschi. Încep meciurile acelea de glorioasă amintire, în care arta lui „Peci" încîntă tribunele, în care el străluceşte printre jucători ca Pal, Farmati, Bonihadi, Mercea, Dumitrescu III. Începe epoca de titulatură certă în echipa naţională, epoca în care selecţionerii n-aveau de ales decît un portar şi nouă jucători de cîmp.

— Povesteşte-mi, Peci, un episod.

— **„Era la sfîrşitul lui 1957. Trebuia să jucăm la Bucureşti, cu Grecia. Nu eram în lot. Vineri, înainte de meci, am fost chemat urgent, cu avionul. Nu prea eram pus la punct cu pregătirea. Am intrat în echipă. Prima repriză, 0—0. Linoxilakis făcea minuni în apărarea adversă. În minutul 51, Pierre Schwinte a acordat 11 m. pentru noi. Brînzei, Călinoiu, Zavoda I, Bone nici nu vroiau să se apropie de minge. Tătaru a luat balonul. Am crezut că va bate el. A pus mingea la 11 m şi m-a chemat simplu : „Hai, Peci". Era o linişte pe stadion, că se auzea huruitul tramvaielor care întorceau la bariera Vergului. Am tras. Gol. 1—0 şi am învins cu 3—0 ! E un moment de care-mi aduc aminte cu emoţie. Aveam atunci 36 de ani. Nu mai eram tînăr... Dar încrederea şi stima colegilor mei de echipă, de atunci, nu le voi uita uşor..."**

O carieră bogată, ca primele zăcăminte de aur din Alaska.

Şi plină de bucurii :

În 1952 — primul maestru emerit, la fotbal, din România.

Primul fotbalist român distins cu Ordinul Muncii clasa a II-a.

Şi atîtea victorii... De atîtea ori purtat pe braţe...

Dar... neiertată nici de decepţii ! Sub cea mai superbă floare de trandafir, pîndesc spinii. Petschovschi are un regret mare : că România n-a reuşit să joace într-un turneu final al campionatului mondial. Meciul acela cu Iugoslavia 1—1 la Bucureşti, care a apărut de atîtea ori la această rubrică (Călinoiu, Enc, Apolzan, Ozon, Bone, Zavoda II, Voinescu au jucat atunci) e marcat şi-n notiţele mele de la destăinuirile lui Petschovschi. Fac o constatare : au jucat atunci 8 din actualii maeştri emeriţi !

— Care ţi-au fost partenerii preferaţi ?

— **Băcuţ, Călinoiu, Zavoda II, Ozon, Farmati, Capaş.**

— Cei mai dificili adversari ?

— **Nicuşor !**

Vorbim prea mult despre trecut. Trecem la azi.

Are atîtea de spus Petschovschi... E supărat pe Ghergheli, în care-şi pusese atîtea speranţe („**E îndrăzneţ, are putere de muncă, e plin de calităţi, dar cred că nu se pregăteşte serios**") ; îi place Badea ; îi place jocul simplu şi sigur al lui Hălmăgeanu...

...Seara caldă de septembrie a coborît de mult peste Mureş, comenzile cîrmacilor de pe schifuri se aud acum de departe, de la pontoanele unde acostează.

Mă uit la ceas, mă scuz...

— **Nu, nu te scuza. N-am pierdut 3 ore, ci le-am cîştigat. Tot ce dau fotbalului e pentru mine „activ". M-am simţit din nou pe teren. Să-ţi spun ceva. Aici, la masa asta, n-am fost numai noi doi. A fost şi mingea. N-ai auzit-o cum bubuia în bară, cum şfichiuia plasa, cum mîngîia firul ierbii ? !..**

Este ceva ce te captivează în pasiunea acestui om pentru fotbal. L-a jucat atîţia ani şi l-a jucat atît de bine !

Din uşă, îmi scapă o întrebare. Naivă, îmi dau seama :

— De ce ai jucat tu, Peci, mereu, aşa de bine ?

— **Pentru că la fiecare meci, cît de mare, cît de mic, am intrat pe teren cu emoţie, mi-a bătut inima tare şi am simţit ceva cald care-mi inundă pieptul..**

Radu URZICEANU

Din istoricul „CUPEI CUPELOR"

Cupa cîştigătoarelor de cupă, denumită prescurtat „Cupa Cupelor" este cea mai tînără dintre cele trei mari competiţii intercluburi cu caracter continental.

Dacă Cupa oraşelor tîrguri şi Cupa Campionilor Europeni au luat naştere în anul 1955, „Cupa Cupelor" datează numai din anul 1960. Prima ei ediţie nici nu a avut caracter continental, fiind disputată la propunerea Federaţiei de Fotbal din Austria — drept o variantă de iarnă a Cupei Europei Centrale cu participarea a numai 10 echipe de club. (Alături de echipele celor cinci ţări fondatoare ale Cupei Europei Centrale, Italia, Cehoslovacia, Austria, Ungaria şi Elveţia, au mai fost acceptate alte cinci formaţii din Iugoslavia, R.D.G., Anglia, Scoţia şi R.F.G.

Succesul primei ediţii nu a rămas fără răsunet. În consecinţă, începînd cu cea de a doua ediţie (1961/62) dreptul de organizare a acestei competiţii a fost preluat de către U.E.F.A., devenind o întrecere accesibilă tuturor echipelor cîştigătoare de cupe din ţările europene şi de atunci disputîndu-se cu regularitate în fiecare an.

În prezent, este în curs de desfăşurare cea de-a 7-a ediţie. În primele şase, disputate între anii 1961—66 au fost prezente 118 cluburi diferite din 31 de ţări europene. La toate ediţiile au participat numai echipele celor 10 ţări fondatoare. Dintre cluburi, Dinamo Zagreb are cele mai multe prezenţe (4), urmată, cu cîte 3, de Atletico Madrid şi Olympiakos Pireu. De două ori au participat în total 22 de echipe (inclusiv Steaua Bucureşti). Numărul echipelor cu o singură prezenţă este de 93, din care fac parte şi cluburile româneşti Progresul Bucureşti, Petrolul Ploieşti şi Ştiinţa Cluj. În actuala ediţie, 6 echipe sînt la cea de-a 3-a participare (Steaua Bucureşti, Glasgow Rangers, Galataseray ; 12 echipe sînt prezente pentru a doua oară, celelalte 14 fiind debutante. În felul acesta, numărul total al echipelor prezente la cele 7 ediţii se ridică la 132.

Cele şase ediţii de pînă acum au avut tot atîtea învingătoare : Fiorentina (1961), Atletico Madrid (1962), Tottenham Hotspurs Londra (1963), Sporting Lisabona (1964), West Ham United Londra (1965), şi Borussia Dortmund (1966). Au mai fost finaliste, fiecare cîte o singură dată : Glasgow Rangers (1961), Fiorentina (1962), Atletico Madrid (1963), M.T.K. Budapesta (1964), München 1860 (1965) şi F. C. Liverpool (1966).

Cele mai multe partide şi le-au disputat echipele :

Atletico Madrid	(3)	23	15	5	3	49:17
Dinamo Zagreb	(4)	17	7	3	7	18:21
Celtic Glasgow	(2)	16	12	1	3	34:10
West Ham United	(2)	15	8	4	3	26:17
Sporting Lisabona	(2)	14	7	4	3	37:15
Fiorentina	(2)	14	10	1	3	34:15
Dozsa Ujpest	(2)	13	6	3	4	32:18

Cele 118 echipe au susţinut în total 292 de meciuri din care numai 52 s-au terminat la egalitate. În decursul acestor partide s-au înscris 957 de goluri. Rezultatele cele mai frecvente : 2—0 de 46 de ori (15%), 1—0 de 45 de ori (15%), 1—1 de 30 de ori (10%), 2—1 de 28 de ori, 3—1 de 24 de ori. În 26 de partide s-au înregistrat scoruri la o diferenţă de cel puţin 5 goluri, din care 6—0 de 8 ori, 5—0 de 7 ori, 8—1 de 3 ori şi 6—1 de 2 ori.

Scorurile cele mai categorice :
16—1 Sporting Lisabona — Hopoel Nicosia (1964). Acest rezultat este în acelaşi timp cel mai ridicat scor înregistrat vreodată în cele trei competiţii intercluburi din Europa, 10—0 Spartak Praga — Anorthosis Nicosia (1965) ; 10—2 Dozsa Ujpest — Floriana Malta (1962) şi Honved Budapesta — Reipas Lahti (1966) ; 8—0 Rangers Glasgow — Borussia Monchengladbach (1961) ; 8—1 Odense 1909 — Ailiance Dudellange (1963), Slovan Bratislava — P.S. Helsinki (1964), S. C. Aufbau Magdeburg — F. C. Sion (1966).

Cele mai senzaţionale răsturnări de rezultate :
1961/62 : Chaux de Fonds — Leixoes 6—2 la Chaux de Fonds, 0—5 la Porto
1963/64 : Manchester United — Sporting Lisabona : 4—1 la Manchester, 0—5 la Lisabona ; 1963/64 : Celtic — M.T.K. 3—0 la Glasgow, 0—4 la Budapesta.

Rezultatele cele mai valoroase :
Sporting — Manchester United 5—0 (1964 Lisabona), Tottenham Hotspurs — Slovan Bratislava 6—0 (1963, Londra), Tottenham Hotspurs — Atletico Madrid 5—1 (1963, Rotterdam), Fiorentina — Rapid Viena 6—2 (1962, Viena), München 1960 — Legia Varşovia 4—0 (1965, Varşovia), Botev — Steaua Bucureşti 5—1 (1963, la Plovdiv), Rapid Viena — Spartak Varna 5—2 (1961, Varna), Wolverhampton Wanderers — F.C. Austria Viena 5—0 (1961, Wolverhampton).

FREDERIC MOISES
Rupea

PENTRU AGENDA DVS!

MARŢI 27 SEPTEMBRIE

„Cupa cupelor"

Glentoran — Glasgow Rangers 1—1

„Cupa oraşelor-tîrguri"

VfB Stuttgart — Burnley 0—2
Örgyrte Göteborg — O.C.G. Nice 2—1

MIERCURI 28 SEPTEMBRIE

Amical

Ungaria — Franţa 4—2

„Cupa campionilor europeni"

Gornik Zabrze — Vorwaerts Berlin 2—1
T.S.K.A. Sofia — Olimpiakos Pireu 3—1
Liverpool — Petrolul 2—0
Anderlecht — Valkeakosken Haka 2—1
Internazionale — Torpedo Moscova 1—0
Malmö FF — Atletico Madrid 0—2
Esbjerg — Dukla Praga 0—2
Celtic Glasgow — F.C. Zürich 2—0
Ajax Amsterdam — Beşiktaş Istanbul 2—0
Valerengen Oslo — 17 Nändor Tirana 3—0 (f)

„Cupa cupelor"

A.E.K. Atena — Sporting Braga (Portug.) 0—1
Standard Liege — Apollon Limassol 1—0
Shamrock Rovers — Spora Luxemburg 4—1
OFK Beograd — Spartak Moscova 1—3
Fiorentina — Vasas Györ 1—0
BSG Chemie Leipzig — Legia Varşovia 3—0
Aalborg B.K. — Everton 0—0
Tatran Preşov — Bayern München 1—1

„Cupa oraşelor-tîrguri"

Dunfermline — Frigg Oslo 3—1
Spartak Brno — Dynamo Zagreb 2—0
Dinamo Piteşti — Sevilla 2—0
Atletico Bilbao — St. roşie Belgrad 2—0
Bologna — Göztepe Izmir 3—1

DUMINICĂ 2 OCTOMBRIE

Campionatul Europei

Finlanda — Austria 0—0
Polonia — Luxemburg 4—0

CUVINTE ÎNCRUCIŞATE

Etapa celor nouă goluri (VI)

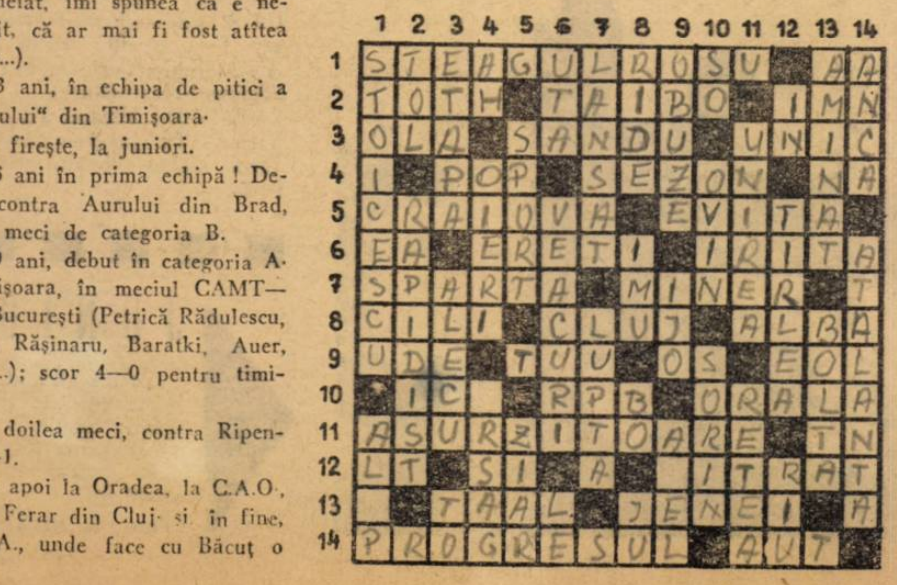

ORIZONTAL. 1) Echipă învingătoare pentru prima dată în acest campionat pe stadionul Dinamo din Capitală (2 cuv.) — Extremele lui Anca ! 2) Arbitru orădean, a dictat un 11 m. împotrvia gazdelor în meciul Dinamo Bucureşti — Steagul roşu din etapa a VI-a — Portarul păcălit de Iancu în meciul cu Uruguay din acest an — Se întonează înaintea unor meciuri internaţionale. 3) Antrenor federal — Mijlocaş al Jiului — Selecţioner... de unul singur. 4) Nume prezent în etapa a VI-a pe stadioanele din Piteşti şi Petroşeni — Stagiune fotbalistică — Poftim. 5) Oraşul studenţilor din plutonul fruntaş — A feri lovitura posibilă. 6) Dînsa — Victorioşi în duelurile aeriene — A se enerva în cursul partidei. 7) Cunoscută echipă din Rotterdam, cîştigătoare a Cupei Olandei — Prezent în echipele din Petroşeni. Lupeni sau Baia Mare. 8) Prelungiri — Oraşul „Universităţii", nemulţumit de evoluţia echipei sale — Culoarea „stegarilor", în meciul din etapa a VI-a (fem). 9) Tricourile jucătorilor neobosiţi — Onomatopee feroviară — E în pericol, dincolo de limitele sportivităţii — Zeul vînturilor. 10) Crişul, spre izvoare — Ţara lui Asparuhov, în iniţiale — Prin viu grai. 11) Larma tribunelor înfierbîntate (Craiova, Ploieşti, Braşov ş.a.) — Tudorică Nicolae. 12) Locotenent — La intrarea în Sibiu ! — Are titlul în buzunar. 13) Oraş în Filipine — Acelaşi nume şi acelaşi post, în echipa lui Năftănăilă şi în cea a lui Voinea. 14) Neînvinsă în primele şase etape — Dincolo de tuşe.

VERTICAL. 1) Realizator din dealul Copoului (5 goluri în 3 meciuri) — Oraşul debutului lui Pircălab. 2) Măsură la ţevi. — Suporter fericit : echipa lui a spart gheaţa pe terenul Jiului. 3) A şasea s-a disputat la 25 septembrie — Protector al lui Pilcă — Înaintaşi la Tottenham ! 4) Exclamaţie la galerie, la ratările de pe teren — În cîmp, ca la el acasă — Urare (reg). 5) Întăritor al organismului — Prezintă ultimele veşti de pe stadioane. 6) Altă echipă de tradiţie, cu o comportare necorespunzătoare pînă în prezent — Secole — Pronume. 7) Pus în cursă — A caracterizat meciurile de la Piteşti, Cluj şi Petroşeni, în etapa a VI-a. 8) A face haz — Echipă din Medgidia — Şpitul... bocancului ! — Primii la Juventus ! 9) Mingi ale... tunarilor — Golf în insula Hondo — Comună în Ardeal. 10) Pune în cursă alergătorii patrupezi — Priveşte olie — Singura floare din atacul nostru de la... Gera. 11) Prescurtare clujeană — A reuşit la 25 septembrie doar un meci nul pe terenul său de la Dej, în compania echipei Clujeana (Cat. B) — Plasă. 12) Ion Nunweiller — Atacant la UTA — Jiul, Oltul sau Crişul. 13) Nedisputat, ca meciul Farul — Petrolul de la 25 septembrie — Arcada... unor şuturi. 14) L-a înlocuit pe Adam în meciul de la Cluj cu Ştiinţa Craiova — A obţinut, în „Pronosportul" din 25 septembrie un X pe terenul „Veneziei".

Cuvinte mai puţin cunoscute : TAAL, IJO.

GH. CORJOS